

RD. 0006. 04. 2020 PROJEKT załącznik

**UCHWAŁA NR .../.../2020 R.
RADY GMINY W SOKOLNIKACH**

z dnia 2020 r.

WÓJTA GMINY SOKOLNIKI
URZĄD GMINY W SOKOLNIKACH
WPEŁYNIŁ Sylwester Skrzypek
dnia 18. 11. 2020
Nr. zał.
Załącznik nr 1

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sokolniki na lata 2021 – 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U z 2020 r. poz. 713, poz. 1378) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U z 2020r. Poz. 218, poz. 956) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sokolniki na lata 2021 – 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sokolniki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Radosław Karczmarski

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 6 ust. 2 nałożyła na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sokolniki na lata 2021 – 2023.

Wobec powyższego program na lata 2021-2023 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2014-2020.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska w gminie.

Powyższy cel realizowany będzie poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego przy aktywnej współpracy służb wymienionych w Programie. Praca ze zjawiskiem przemocy, aby była skuteczna i przynosiła trwałe efekty musi być realizowana interdyscyplinarnie.

Program stanowi plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, a tym samym przyczyni się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania i ograniczenia w/w zjawiska.

Realizacja Programu w efekcie zakłada, że nastąpi dalszy wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, przypadki przemocy będą rozpoznawane wcześniej i skuteczniej, a także wzmocniony zostanie zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

WÓJT GMINY SOKOLNIKI

Sylwester Skrzypek

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY SOKOLNIKI
NA LATA 2021-2023**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU.....	6
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE.....	6
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE.....	9
1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM.....	9
2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	11
3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM PRZEMOCY W RODZINIE.....	17
IV. CELE I ZADANIA.....	21
V. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	30
VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.....	30
SPIS WYKRESÓW.....	32

WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym lub powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu naruszającym prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażającym te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszającym ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującym szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym oraz wywołującym cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i niepełnosprawne, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u ofiary niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

Wyodrębnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Jedną z nich jest przemoc fizyczna, która obejmuje wszelkiego rodzaju bezpośrednie działania z użyciem siły, tj. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.

Następnym rodzajem przemocy jest przemoc psychiczna, która odznacza się sprawowaniem przez sprawcę kontroli nad ofiarą i przyjmuje formę wyśmiewania poglądów, religii, pochodzenia, narzucania własnych poglądów, karania poprzez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stałą krytykę, wmawiania choroby psychicznej, izolację społeczną (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczania snu i pożywienia, degradacji werbalnej (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowania gróźb itp.

Kolejnym rodzajem przemocy jest przemoc seksualna, która polega na wymuszaniu pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia seksualnego oraz demonstrowaniu zazdrości i krytyce zachowań seksualnych.

Innym rodzajem przemocy jest przemoc ekonomiczna, która obejmuje działania mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny. Rodzajem przemocy jest również zaniedbywanie, które wiąże się z niezaspokajaniem podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych, odrzuceniem emocjonalnym.

Przemoc dzieli się również na gorącą, czyli taką, która naładowana jest furją, złością, gniewem, jest pełna ekspresji oraz przemoc chłodną, która stosowana jest bez gniewu, z premedytacją, jest uporządkowana, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara itp.

W świetle polskiego prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W jej myśl osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej; zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn

i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania. Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie podejmuje się natomiast środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program został przygotowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokolnikach. Składa się on z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat oraz diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza cele i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując m.in. realizatorów poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta i szósta część programu zawierają informacje na temat sposobu finansowania i wdrażania dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu przy wykorzystaniu przygotowanego w części czwartej dokumentu zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sokolniki na lata 2021-2023 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokolniki na lata 2021-2027 i umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o ogłaszany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej program ostonowy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Sokolniki jest gminą wiejską, położoną w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie wierszowskim. W obrębie powiatu wierszowskiego graniczy z gminami miejsko-wiejskimi Wieruszów i Lututów oraz z gminami Czastary, Galewice, a także Biała w powiecie wieluńskim.

Gmina zajmuje powierzchnię 80,02 km², co stanowi 13,89% powierzchni powiatu, a w jej skład wchodzi 13 sołectw: Bagatelka, Góry, Kopaniny, Nowy Ochędzyn, Pichlice, Prusak, Ryś, Sokolniki, Stary Ochędzyn, Tyble, Walichnowy, Wiktorówek, Zdzierzczyna oraz 10 miejscowości bez statusu sołectwa. Siedziba władz gminy znajduje się w Sokolnikach.

Gmina Sokolniki leży na Nizinie Południowowielkopolskiej, na pograniczu Wysoczyzny Wieruszowskiej i Kotliny Grabowskiej, w dorzeczu Proсны; krajobraz gminy jest urozmaicony, w północnej i południowej części zalesiony. Na terenie gminy znajduje się rezerwat przyrody Ryś.

Gmina Sokolniki charakteryzuje się korzystnym układem komunikacyjnym zewnętrznym. Przez jej obszar przebiega międzynarodowa droga ekspresowa S-8 oraz droga krajowa nr 74, wojewódzka nr 482. System komunikacyjny gminy uzupełniają sieci dróg powiatowych oraz gminnych. Sokolniki, pełniące funkcję ośrodka administracyjnego gminy, położone są w odległości 13 km od Wieruszowa, 22 km od Wielunia i 120 km od stolicy województwa – Łodzi.

Na koniec 2019 roku gmina liczyła 5.035 mieszkańców, w tym 2.522 kobiety. W ostatnich latach widoczny jest systematyczny wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym (z 3.050 w 2017 r. do 3.076 w 2019 r.) i poprodukcyjnym (z 1.006 w 2017 r. do 1.036 w 2019 r.). Zmniejszyła się natomiast liczba dzieci i młodzieży (z 943 w 2017 r. do 923 w 2019 r.) Podobnie procentowy udział osób starszych w ogóle mieszkańców gminy był wyższy niż młodych (20,6% osób starszych do 18,3% dzieci i młodzieży). Zmiany te powodują postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej.

Sokolniki są gminą o charakterze rolniczym; użytki rolne zajmują 64% a użytki leśne 31% powierzchni gminy. Gleby są słabej jakości, dominują użytki w IV i V klasie bonitacyjnej. W latach 2016-2019 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie zwiększała się z roku na rok (z 368 w 2017 r. do 404 w 2019 r.). W 2019 roku dominującymi rodzajami działalności gospodarczej prowadzonej w gminie były: handel i usługi w zakresie napraw (93 podmioty), przetwórstwo przemysłowe (74) oraz budownictwo (53).

Na terenie gminy znajdują się obiekty zabytkowe; do najciekawszych należą: pałac z oficyną i parkiem w Sokolnikach; pałac wraz z okalającym go parkiem w Walichnowach, w którym kiedyś mieściła się szkoła podstawowa, oraz zabytkowy kościół z przełomu XV i XVI wieku w Starym Ochędzynie.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2017-2019 liczba osób bezrobotnych w gminie Sokolniki utrzymywała się na zbliżonym poziomie (85 w 2017 r., 89 w 2018 r., 88 w 2019 r.). Udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy wyniósł 2,8% w 2017 roku oraz po 2,9% w 2018 i 2019 roku. Wśród osób pozostających bez pracy w latach 2017-2018 większość stanowili mężczyźni (50 w 2017 r., 47 w 2018 r.) a w 2019 roku – kobiety (48). W 2019 roku liczba posiadających zatrudnienie mieszkańców gminy Sokolniki była wyższa niż w latach 2017-2018 (850 w 2017 r., 853 w 2018 r., 890 w 2019 r.; na 1.000 mieszkańców liczba pracujących wyniosła odpowiednio 170, 169 i 177).

Zasoby mieszkaniowe w gminie dynamicznie zwiększają się. W 2017 roku na jej terenie znajdowało się 1.585 mieszkań, a w 2019 r. – 1.613. Większość mieszkań w gminie wyposażona była w instalacje techniczno-sanitarne w postaci wodociągu, łazienki i centralnego ogrzewania. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2018 roku do sieci wodociągowej podłączonych było 91,5% mieszkań, łazienkę posiadało 80,4% mieszkań, a do centralnego ogrzewania dostęp miało 69,3% mieszkań. Jednocześnie 12,6% mieszkańców było podłączonych do sieci kanalizacyjnej.

Gmina posiada bazę oświatową, na którą składa się 5 szkół podstawowych (w tym 1 szkoła specjalna) oraz 4 przedszkola; placówki są połączone organizacyjnie w zespoły szkół. Na terenie gminy nie ma żłobka.

Działalność kulturalna w gminie ogniskuje się wokół Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki w Sokolnikach i jego Filii w Starym Ochędzynie oraz Gminnej Biblioteki Publicznej Gminy Sokolniki.

Podstawową opiekę zdrowotną nad mieszkańcami gminy sprawuje 1 zakład opieki zdrowotnej – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” w Sokolnikach. Mieszkańcy mogą też korzystać z placówek opieki medycznej w Wieruszowie – pacjentów wymagających specjalistycznych świadczeń, z nagłymi zachorowaniami oraz wymagających świadczeń medycznych w warunkach zamkniętych przyjmuje Powiatowe Centrum Medyczne Spółka z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Wieruszowie, natomiast pozostałe świadczenia zdrowotne realizują: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Bonus” s.c. w Wieruszowie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Cor” w Wieruszowie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medix” s.c. w Wieruszowie.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach, a nad bezpieczeństwem publicznym jej mieszkańców czuwa Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie.

Sektor pozarządowy funkcjonujący w gminie obejmuje kilkadziesiąt organizacji, w tym organizacje działające na rzecz rozwoju lokalnego, organizacje sportowe oraz jednostki ochotniczej straży pożarnej.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE

1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do analizy przedłożono 3 ankiety z następujących placówek oświatowych: Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Sokolnikach (ul. Szkolna 1, 98-420 Sokolniki), Zespół Szkół w Pichlicach (Pichlice 1, 98-420 Sokolniki) oraz Zespół Szkół w Starym Ochędzynie (Stary Ochędzyn 55, 98-420 Sokolniki).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Wszystkie ankietowane placówki prowadzą rozpoznanie własnego środowiska pod kątem występowania agresji i przemocy; dzieje się to głównie poprzez obserwację, wywiady i badania ankietowe.

Przeprowadzone badania wykazały, że uczniowie, zwłaszcza klas starszych, dopuszczają się zachowań agresywnych i przemocy; najczęściej jest to agresja werbalna,

rzadziej czynna – jeśli się pojawia, przybiera postać popychania i szturchania. W ocenie pedagogów występujące przypadki przemocy mają charakter jednostkowy i sporadyczny. W Zespole Szkół w Pichlicach nie stwierdzono przypadków agresji i przemocy. Żadna z placówek nie posiada wiadomości o potwierdzonych przypadkach przemocy domowej w rodzinach uczniów.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły podejmują różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne; prowadzone są lekcje wychowawcze i pogadanki dotyczące przeciwdziałania przemocy; spotkania ze specjalistami np. z funkcjonariuszami policji. Uczniowie uczestniczą w spektaklach profilaktycznych; organizowane są dla nich zajęcia dodatkowe i wycieczki mające na celu integrację i wartościowe zagospodarowanie czasu wolnego. Najmłodsze dzieci edukowane są poprzez bajki i zabawy terapeutyczne.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wykazującymi zachowania agresywne szkoły prowadzą pracę indywidualną i zajęcia grupowe, głównie rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Uczniowie dotknięci problemem mają zapewnioną pomoc psychologiczną i pedagogiczną; prowadzone są rozmowy wspierające, motywujące i dyscyplinujące, treningi korekcyjne; mogą być także kierowani na terapię i do specjalistycznych placówek. Szkoły są też przygotowane do udzielania informacji na temat instytucji świadczących wsparcie osobom dotkniętym i stosującym przemoc.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Wszystkie szkoły w gminie podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: w Sokolnikach – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w Wieruszowie – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia

Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji, a także kuratorzy w Sądzie Rejonowym w Wieluniu.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na terenie szkoły, a także wzmocnić współpracę pomiędzy instytucjami, jak również szkołą i rodzicami. Należy też podjąć działania profilaktyczne i pedagogizacyjne wobec rodziców uczniów. Pedagodzy wskazali też na konieczność wyposażenia uczniów w umiejętności radzenia sobie ze stresem, bezradnością i lękiem w sposób konstruktywny – co, ich zdaniem można osiągnąć przez tworzenie i realizację, w szerszym niż dotąd zakresie, programów profilaktycznych angażujących różne instytucje pomocowe.

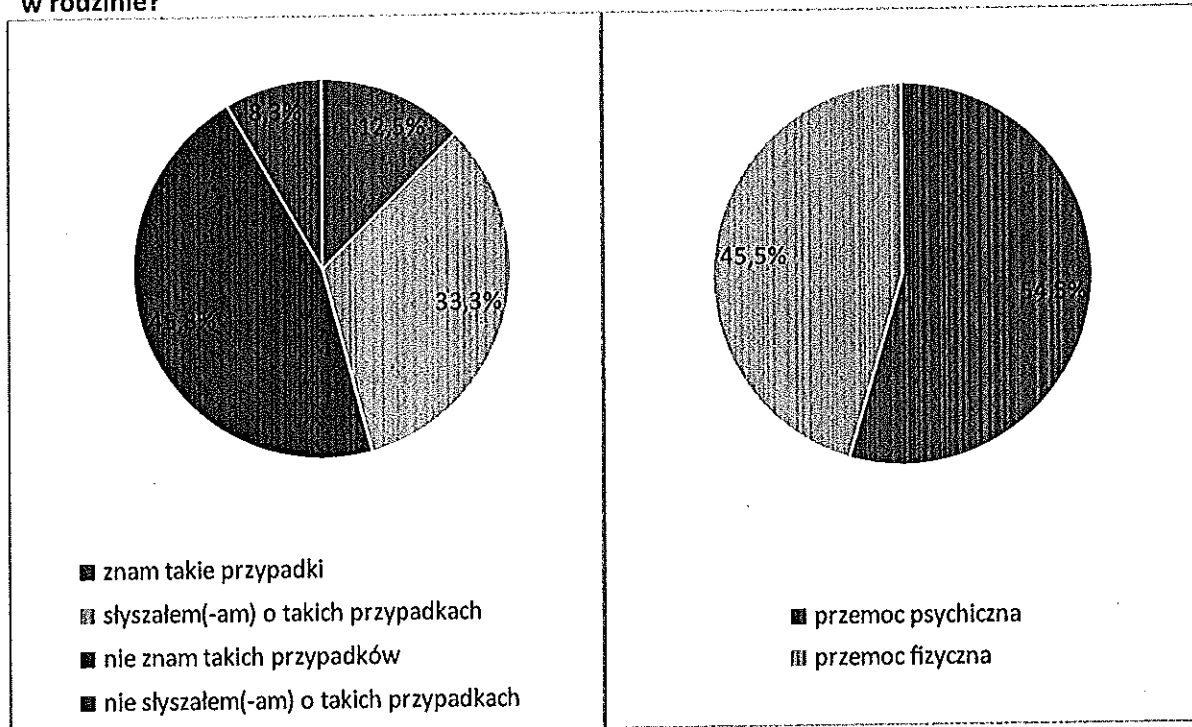
2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Wójta Gminy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

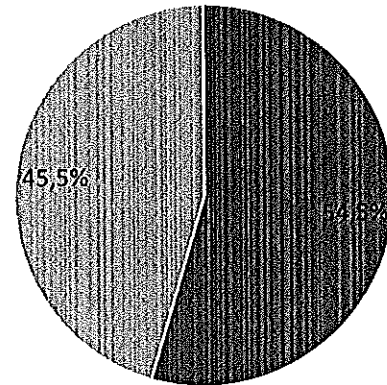
Badania te posłużyły m.in. określeniu skali zjawiska w gminie i form, jakie przybiera, zidentyfikowaniu przyczyn stosowania przemocy, jej ofiar i sprawców, ocenie prowadzonych działań profilaktycznych oraz oferty pomocy świadczonej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także wskazaniu działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym problemem. Do analizy przedłożono w sumie 23 wypełnione anonimowo ankiety.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość przypadków przemocy w rodzinie oraz o rodzaje przemocy w rodzinie, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

Wykres 2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?

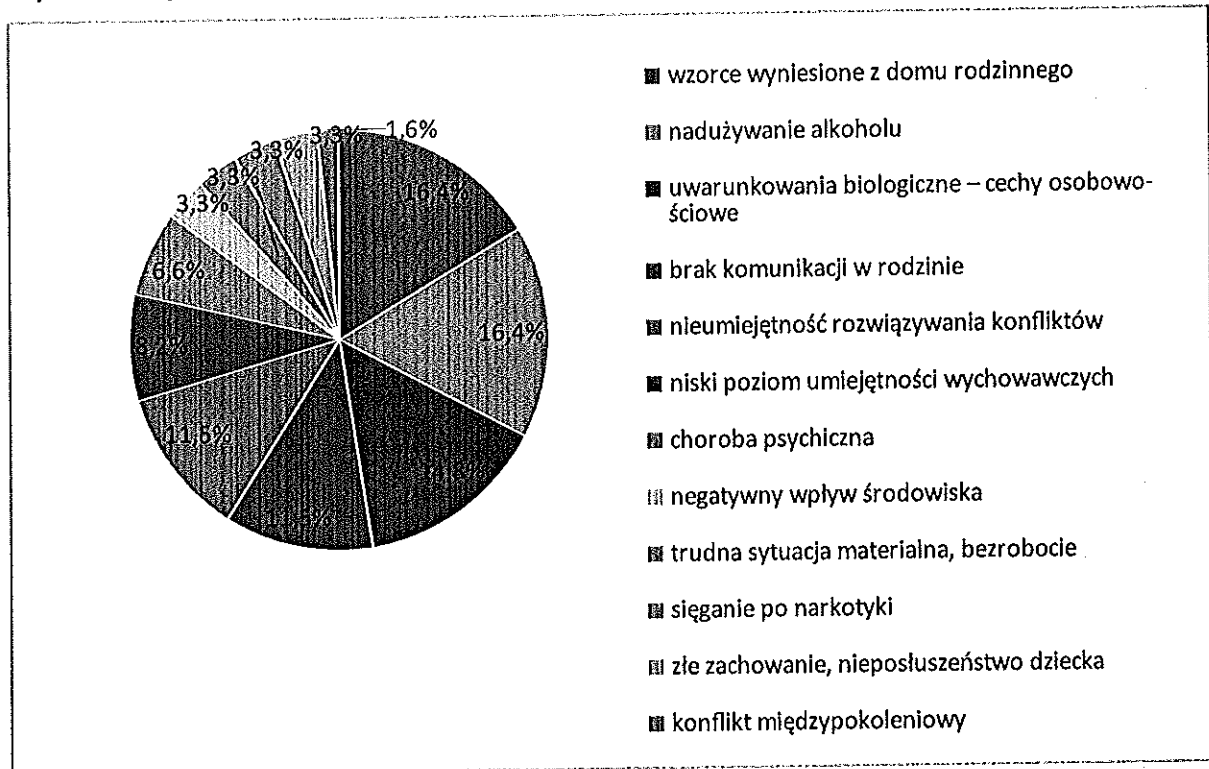

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Większość badanych (łącznie 54,1%) stwierdziła, że nie zna przypadków przemocy w rodzinie w gminie lub o nich nie słyszała. Odmiennego zdania było w sumie 45,8% ankietowanych. W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są przemoc psychiczna (54,5%) i fizyczna (45,5%).

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie

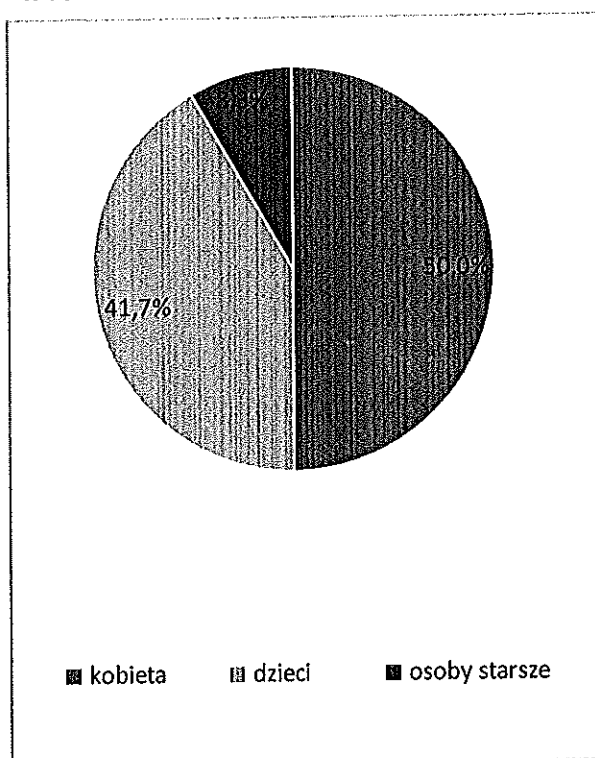

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

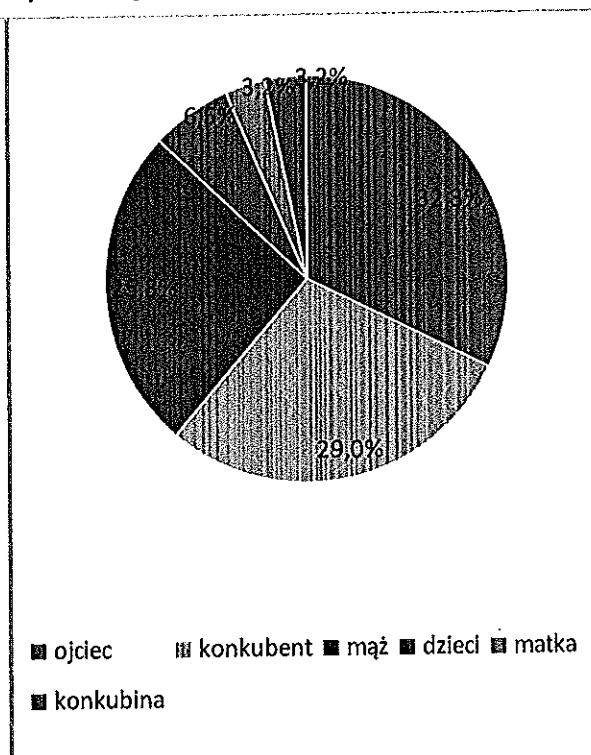
Zdaniem respondentów najczęstszym powodem przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu (31,4%). Wśród innych przyczyn ankietowani wymienili m.in. wzorce wyniesione z domu rodzinnego, nadużywanie alkoholu (po 16,4%), uwarunkowania biologiczne – cechy osobowościowe (14,8%), brak komunikacji w rodzinie oraz nieumiejętność rozwiązywania konfliktów (po 11,5%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?

Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

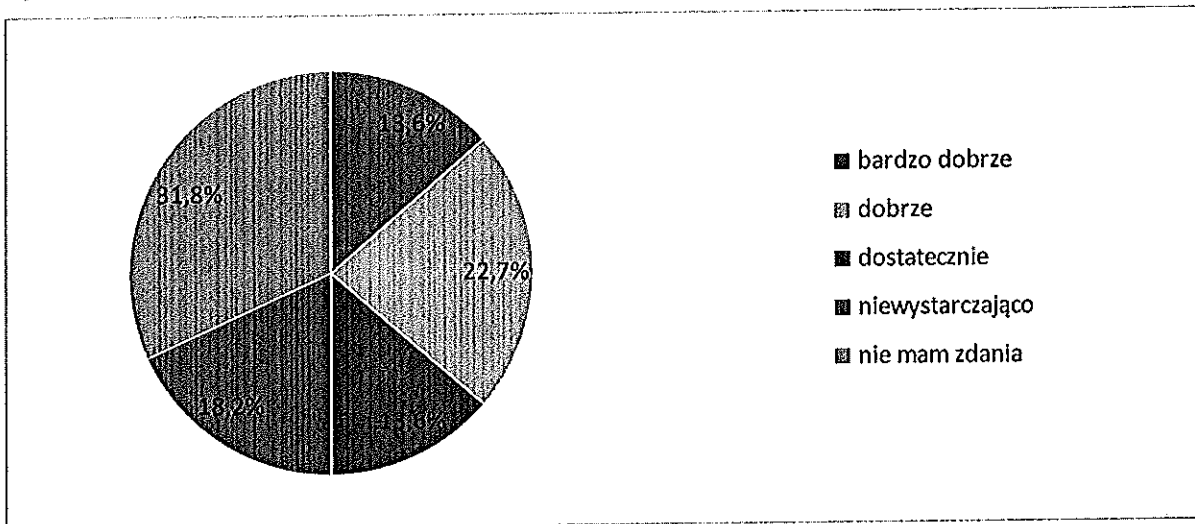

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

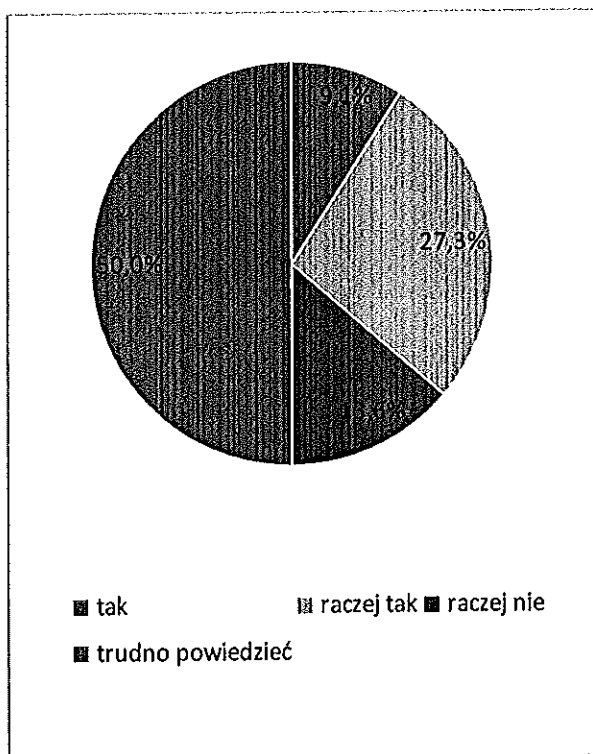
Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety (50%) i dzieci (41,7%). Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, odpowiednio 32,3 i 29% respondentów wskazało, że tą osobą jest ojciec lub konkubent, a 25,8% że mąż. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcami przemocy są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, ojcowie, konkubenci), a ofiarami kobiety i dzieci.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą w rodzinie oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym tym problemem. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

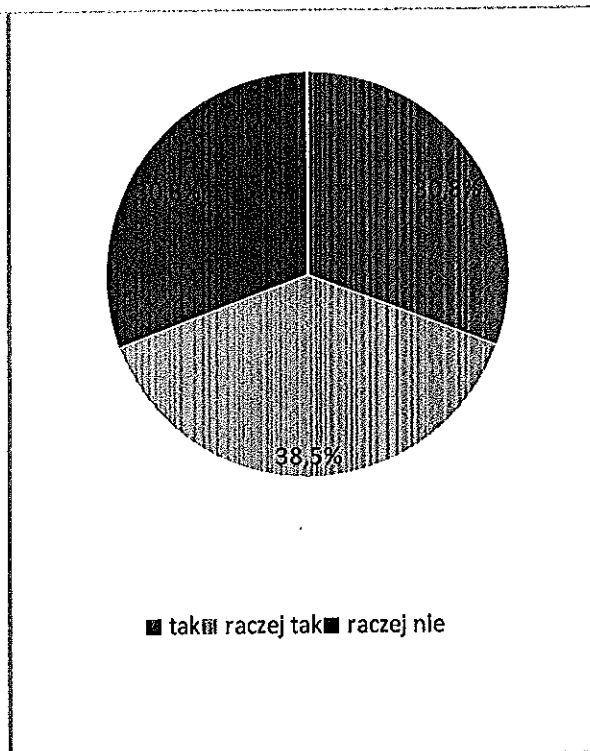
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

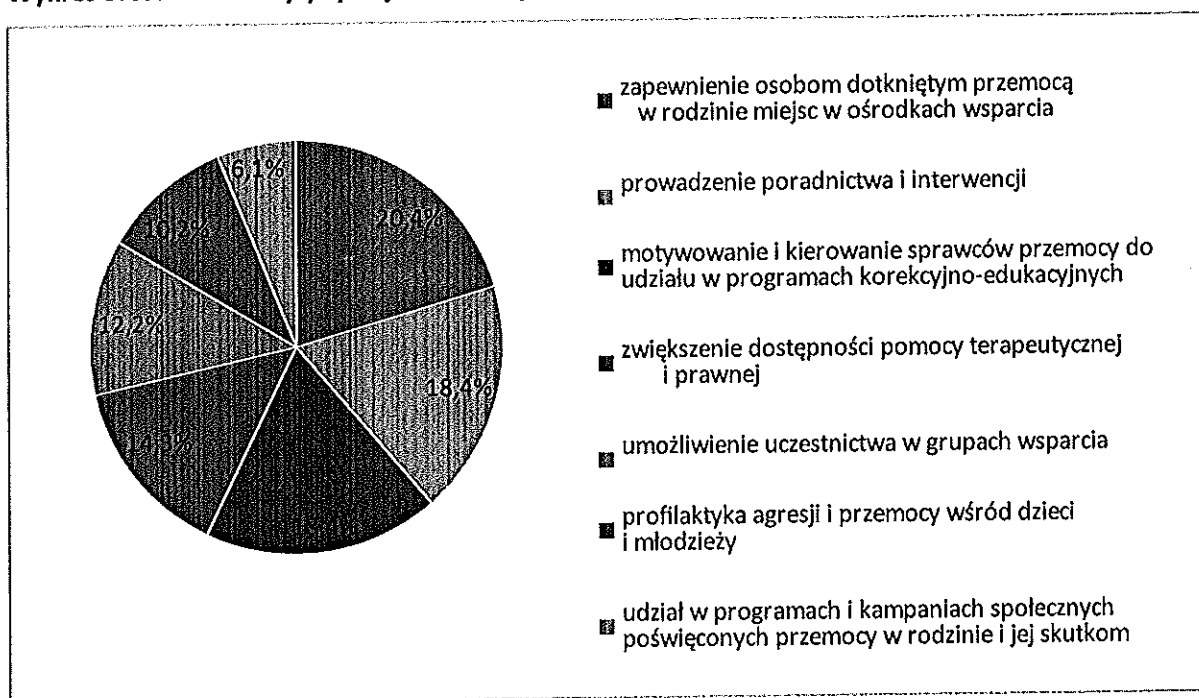
Najwięcej respondentów (36,3%) dobrze lub bardzo dobrze oceniła prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie. Jednocześnie 31,8% badanych nie miało zdania na ten temat, a 18,2% oceniło je niewystarczająco.

W przypadku oceny dostępnej w gminie oferty pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, połowa ankietowanych nie miała na ten temat zdania. Jednocześnie łącznie 36,4% badanych uznało, że jest ona raczej wystarczająca lub wystarczająca, a odmienną opinię wyraziło 13,6% respondentów.

Lepiej została oceniona oferta wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie. Zdecydowana większość ankietowanych (łącznie 69,3%) uznało, że jest ona raczej wystarczająca lub wystarczająca. Odmiennie zdanie na ten temat miało z kolei 30,8% respondentów.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach

wsparcia (20,4%), prowadzić poradnictwo i interwencje oraz motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (po 18,4%).

3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM PRZEMOCY W RODZINIE

Mieszkańcy gminy Sokolniki doświadczający problemu przemocy mogą korzystać z pomocy i wsparcia instytucji i placówek znajdujących się zarówno na terenie gminy, jak też powiatu i województwa. Są to: w Sokolnikach – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Wieruszowie – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i działający przy nim Punkt Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji; a także: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem oraz Sąd Rejonowy w Wieluniu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach

Realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie GOPS systematycznie monitoruje rodziny, w których problem występuje, świadczy im wsparcie, bierze udział w kampaniach profilaktycznych, udziela informacji osobom doświadczającym przemocy i stosującym przemoc na temat profesjonalnych placówek wsparcia zlokalizowanych na terenie powiatu i województwa.

Ośrodek jest także odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz deleguje do niego swoich pracowników, a także realizuje procedury „Niebieskiej Karty”.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zadaniem Zespołu jest świadczenie pomocy osobom i rodzinom w przezwyciężaniu problemów wynikających z przemocy w rodzinie. W szczególności zajmuje się diagnozowaniem przemocy oraz podejmowaniem działań zapobiegawczych i interwencyjnych w środowiskach zagrożonych i dotkniętych tym problemem, a także koordynuje współpracę instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie wchodzi przedstawiciele

pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, kuratorskiej służby sądowej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawiciele oświaty.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż co trzy miesiące. W 2019 roku odbyło się 11 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, a w latach 2017-2018 odpowiednio: 6 i 4. W 2019 roku procedurą „Niebieskie Karty” objęto 8 rodzin w gminie, tj. więcej niż w 2017 (5) i 2018 roku (4).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokolnikach

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokolnikach zajmuje się inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych; podejmowaniem czynności w sprawie kierunku leczenia osób uzależnionych od alkoholu, opiniowaniem wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie

Centrum realizuje Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022. Za najważniejsze zadania uznano zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy, wdrożenie działań profilaktycznych podnoszących świadomość społeczną na temat przemocy oraz podjęcie czynności niekierowanych zarówno na osoby doznające przemocy, jak i osoby stosujące przemoc oraz podniesienie kompetencji służb realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Centrum jest także zobowiązane do realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Do programu kwalifikowane są osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu.

Punkt Interwencji Kryzysowej w Wieruszowie

Punkt działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie. W jego ramach świadczone jest specjalistyczne poradnictwo indywidualne i rodzinne, wsparcie w rozwiązywaniu problemów życiowych, pomoc prawna i psychologiczna, a także socjalna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. W latach 2017-2019 mieszkańcy gminy Sokolniki w Punkcie korzystali z poradnictwa specjalistycznego; objęto nim 31 osób w 2017 roku, 37 osób w 2018 roku i 25 osób w 2019 roku.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępem

Ośrodek, prowadzony przez Caritas Diecezji Kaliskiej, świadczy usługi w zakresie całodobowego schronienia dla osób będących w kryzysie, konsultacji psychologicznych, porad prawnych, pomocy socjalnej, pomocy pedagogicznej i grup wsparcia. Do Ośrodka przyjmowane są rodziny w kryzysie, osoby bezdomne, uzależnione, matki samotnie wychowujące dzieci bez środków do życia, ofiary przemocy i klęsk żywiołowych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie

Poradnia, obok pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej i doradczej świadczonej uczniom, rodzicom i nauczycielom, prowadzi profilaktykę zachowań przemocowych w formie m.in.: warsztatów dla dzieci i młodzieży, poradnictwa rodzinnego, wychowawczego, terapii małoletnich ofiar przemocy czy terapii rodzin dotkniętych przemocą. Placówka uczestniczy również w kampaniach społecznych poświęconych przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Wieruszowie podejmują działania interwencyjne i prewencyjne w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie; współuczestniczą w zajęciach edukacyjnych dotyczących przemocy. Prowadzą rozmowy profilaktyczne i pouczające oraz kierują do Sądu Rejonowego wnioski w przypadku nadużywania alkoholu i władzy rodzicielskiej. W latach 2017-2019 w gminie Sokolniki policja wdrożyła najwięcej procedur „Niebieskiej Karty” – 8 w 2017 roku, 3 w 2018 roku, 5 w 2019 roku.

Sąd Rejonowy w Wieluniu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Gmina współpracuje z kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego w Wieluniu. Kurator realizuje określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym. W Wydziale Rodzinnym i Nieletnich można także składać wnioski i pozwy dotyczące spraw opiekuńczych i rodzinnych.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, tel. 226687000

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oferuje pomoc psychologiczną i prawną, umożliwia skorzystanie z ogólnopolskiej poradni mailowej

i ogólnopolskiej poradni telefonicznej, zapewnia dostęp do Ośrodka dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, prowadzi działania szkoleniowe i doradcze dla organizacji państwowych (m.in. Ministerstwa, Policji) oraz dla osób prywatnych, corocznie organizuje ogólnopolski konkurs „Policjant, który mi pomógł” oraz wydaje pismo „Niebieska Linia”.

Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226)

Pod Policyjnym Telefonem Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226) można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linię udzielają m.in. informacji na temat procedury „Niebieskiej Karty”.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sokolniki na lata 2021-2023 jest **zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie poprzez udzielanie pomocy osobom nim dotkniętym oraz oddziaływanie na osoby stosujące przemoc**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			
Cel: operacyjny 1.: Poszerzenie wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie.			
zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, oraz Policja	2021-2023	liczba opracowanych diagnoz, liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie
2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, oraz zakłady opieki zdrowotnej, lokalne media i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba lokalnych kampanii społecznych
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, oraz organizacje pozarządowe, kościoły	2021-2023	liczba podjętych inicjatyw, liczba osób, którym udzielono

wyznaniowymi w zakresie prowadzenia w gminie edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie	i związki wyznaniowe	informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie
---	----------------------	--

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 2.: Poprawa jakości działań profilaktycznych.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, placówki oświatowe, oraz PCPR, PPP, zakłady opieki zdrowotnej.	2021-2023	liczba placówek prowadzących poradnictwo, liczba osób, którym udzielono porady, liczba programów, liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej
2. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, GOPS-u, Policji	2021-2023	liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Kontynuowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, GKRPA i placówek	2021-2023	liczba posiedzeń zespołu, liczba osób objętych pomocą zespołu,

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	oświatowych, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi		liczba posiedzeń grup roboczych, liczba osób objętych pomocą grup roboczych
2. Kontynuowanie działalności i rozwijanie oferty funkcjonującego w gminie Punktu Konsultacyjnego	samorząd gminy, w tym Punkt Konsultacyjny.	2021-2023	zakres i rodzaj świadczonych usług, liczba osób objętych wsparciem
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	samorząd gminy, podmioty i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba zleczanych lub wspólnie realizowanych projektów

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 2.: Upowszechnianie informacji i prowadzenie edukacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, placówki oświatowe, oraz PCPR, zakłady opieki zdrowotnej, lokalne media i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych, liczba lokalnych kampanii społecznych
2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym GKRPA, Punkt Konsultacyjny	2021-2023	liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, liczba osób uczestniczących w zajęciach

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.			
Cel operacyjny 3.: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.			
zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, Punkt Konsultacyjny, GKRPA, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, samorząd powiatowy, w tym PCPR, ośrodki wsparcia, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego
2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR, oraz ośrodki wsparcia	2021-2023	liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia oraz interwencji kryzysowej
3. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	samorząd gminy i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba telefonów zaufania, czas dostępności telefonów, liczba rozmów i interwencji
4. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	samorząd gminy, grupy samopomocowe	2021-2023	liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
Gminy Sokolniki na lata 2021-2023

<p>5. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dzieci i dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p>	<p>samorząd gminy, Policja i organizacje pozarządowe</p>	<p>2021-2023</p>	<p>liczba przyjaznych pokoi przesłuchań, liczba przesłuchanych dzieci i dorosłych</p>
<p>6. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie</p>	<p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej i Policji</p>	<p>2021-2023</p>	<p>liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie</p>
<p>7. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p>	<p>samorząd gminy, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe</p>	<p>2021-2023</p>	<p>liczba programów terapeutycznych, liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym, liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne, liczba grup terapeutycznych, liczba grup wsparcia</p>
<p>8. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Gminy</p>	<p>2021-2023</p>	<p>liczba opracowanych uregulowań prawnych (przepisów prawa miejscowego, regulaminów) umożliwiających pomoc osobom dotkniętym przemocą w uzyskaniu mieszkania,</p>

			liczba przyznanych mieszkań socjalnych
--	--	--	--

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 4.: Monitoring skuteczności działań pomocowych.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	2021-2023	liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, liczba osób, które w wyniku oddziaływań nie powróciły do stosowania przemocy w rodzinie

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Rozpowszechnianie w gminie baz danych oraz informatorów na temat podmiotów realizujących ofertę dla osób stosujących przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, GOPS, zakłady opieki zdrowotnej	2021-2023	umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy do dnia 15 sierpnia każdego roku

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Cel operacyjny 2.: Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy w rodzinie.			
zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej i Policji	2021-2023	liczba sporządzonych Niebieskich Kart oraz liczba rodzin nimi objętych, liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie oraz braku zasadności podejmowania działań, liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy
2. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami	samorząd gminy, w tym GOPS, oraz Policja, kuratorska służba sądowa	2021-2023	liczba przekazanych Policji lub kuratorom

w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie			sądowym informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc
3. Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i terapii	samorząd gminy, w tym GKRPA, GOPS, oraz PCPR	2021-2023	liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach i terapii

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 3.: Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Opracowanie, realizacja i badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, GOPS, oraz organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, liczba osób uczestniczących w programach oraz tych, które ukończyły program, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy

			w rodzinie
--	--	--	------------

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Zapewnienie osobom pracującym bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia.	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe	2021- 2023	liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sokolniki na lata 2021-2023 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,
- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy we rodzinie,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2021 roku przewidziano w budżecie środki finansowe w wysokości 2.000,00 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2022-2023 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Gminy.

VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sokolniki na lata 2021-2023 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring Programu dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jego ewaluacji, która dotyczy oceny efektów wdrożenia wyznaczonych zadań.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS WYKRESÓW

Wykresy:

Wykres 1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?	12
Wykres 2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?.....	12
Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie.....	13
Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?.....	14
Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?.....	14
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?.....	15
Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?...15	
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?.....	15
Wykres 9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?.....	16